Rapport 2026

SIMKUNNIGHET

Nationell kartläggning av simkunnighet hos barn och unga

SVENSK SIMIDROTT

Förord från Förbundschefen

SIMKUNNIGHET RÄDDAR LIV

Att alla barn ska känna sig trygga i vatten borde vara en självklarhet. Men så ser verkligheten inte ut i dag.

Vi ser en utveckling där allt fler barn saknar simkunnighet - en grundläggande och livsviktig färdighet. Det handlar inte bara om att kunna ta sig fram i vattnet, utan om trygghet, frihet och i värsta fall om att kunna rädda sitt eget eller någon annans liv.

> ”Simkunnighet är inte en valfri färdighet, det är en grundläggande livskunskap.”

Det här är inte en marginell fråga. Det är en samhällsfråga.

Den bild som framträder i den här rapporten är tydlig och oroande. Alltför många barn saknar fortfarande simkunnighet samtidigt som skillnaderna ökar. Tillgången till simundervisning påverkas i allt högre grad av familjens ekonomi och var i landet man bor. Samtidigt brister genomförandet i skolan, trots att simundervisning är en del av läroplanen.

Det är en utveckling vi inte kan acceptera.

Som förbundschef för Svensk Simidrott vill jag vara tydlig: ansvaret kan inte ligga på enskilda barn, föräldrar eller föreningar. Det krävs ett gemensamt ansvarstagande från hela samhället - från skola, kommuner och beslutsfattare till civilsamhälle.

Att kunna simma bör vara lika självklart som att kunna läsa och räkna. Ingen ska lämnas utanför, och inget barn ska behöva växa upp utan den trygghet som simkunnighet innebär.

Det är hög tid att vi agerar - tillsammans.

Henrik Nöbbelin
Förbundschef, Svensk Simidrott

KAN DU SIMMA - PÅ RIKTIGT?

Simkunnighet är en livsviktig färdighet som minskar risken för olyckor, stärker social gemenskap och inkludering, samt gör det möjligt för fler barn och vuxna att känna sig trygga i och vid vatten.

Simkunnig är den som kan falla i vattnet, få huvudet under ytan, ta sig upp till ytan igen och därefter simma 200 meter i följd på djupt vatten, varav minst 50 meter på rygg.

Detta är den nordiska definitionen av simkunnighet som används av Svensk Simidrott. Definitionen finns för att säkerställa att barn och unga utvecklar de färdigheter som krävs för att hantera oväntade situationer i vatten. Bedömningen omfattar säkerhet, vattenvana och uthållighet - viktiga förmågor för att kunna röra sig tryggt och självständigt i och vid vatten. För att bli godkänd i idrott och hälsa i årskurs 6 krävs att eleven kan simma 200 meter, varav 50 meter på rygg.

DU RÄKNAS SOM SIMKUNNIG NÄR DU KAN: FALLA I VATTNET → TA DIG UPP SJÄLV → SIMMA 200 METER I FÖLJD → VARAV 50 METER PÅ RYGG → PÅ DJUPT VATTEN

SIMKUNNIGHET

En livsviktig färdighet riskerar att bli en klassfråga

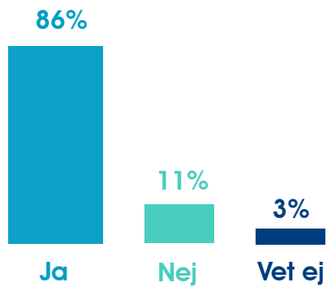
Tusentals barn i Sverige lämnar varje år grundskolan utan att kunna simma samtidigt som antalet drunkningsolyckor ökar för andra året i rad. Trots att simundervisning är en obligatorisk del av skolans uppdrag fungerar den inte likvärdigt i praktiken. Skillnaderna mellan barn växer i takt med familjers ekonomiska och geografiska förutsättningar - en utveckling som väcker allvarliga frågor om ansvar, jämlikhet och behovet av kraftfulla insatser.

Sommaren är här och många familjer planerar att tillbringa mer tid vid vatten - i Sveriges 96 000 sjöar och längs de cirka 2 500 kilometer långa kusterna. Samtidigt visar en ny nationell simkunnighetsundersökning från Svensk Simidrott, genomförd av YouGov den 1–18 juni 2026 baserad på 2 550 intervjuer via internet med föräldrar till barn i åldern 10-16 år i Sverige, att riskbilden ökar.

23 procent av föräldrarna planerar att vistas mer vid vatten i sommar, vilket gör simkunnighet och vattenvana extra viktigt.

Är ditt barn simkunnigt?

Undersökningen visar att 86 procent av barn i åldern 10–16 år är simkunniga. Det innebär att 3 elever i varje skolklass inte kan simma - en sårbarhet som blir extra allvarlig eftersom drunkning fortfarande är en av de vanligaste olycksrelaterade dödsorsakerna bland barn i Sverige.

– För att kunna njuta av sommaraktiviteter som bad, båtturer och fiske på ett säkert sätt är det avgörande att vara vattenvan och kunna simma, säger Erika Meeker, verksamhetsutvecklare simkunnighet på Svensk Simidrott.

TILLGÅNGEN STYRS AV PLÅNBOK OCH BOSTADSORT

Undersökningen visar brister i tillgängligheten till simundervisning. Drygt en fjärdedel av föräldrarna (26 procent) uppger att deras barn vid något eller flera tillfällen inte har fått plats i simskola. Dessutom har 11 procent svarat att de har avstått på grund av kostnader - en siffra som stiger till en av fem i låginkomsthushåll.

Samtidigt har bristen på simhallar uppmärksammats i flera rapporter och studier det senaste året, bland annat i **Simhallen vid ett vägskäl** av Veronica Hejdelind.

Därtill uppger 21 procent att de har en resväg på 20–40 minuter till närmaste simhall, och i vissa fall över 40 minuter. Detta belyser de utmaningar som särskilt personer i landsbygdsområden möter när det gäller tillgång till simundervisning.

Sammantaget visar dessa faktorer att tillgången till simundervisning i praktiken ofta styrs av familjens ekonomi och bostadsort, snarare än barnets behov.

– Inget barns möjlighet att bli simkunnigt ska avgöras av familjens ekonomi eller vilken kommun de växer upp i. När det ändå sker är det ett samhällsproblem som vi måste ta på största allvar, säger Pia Zätterström, ordförande för Svensk Simidrott.

SKOLA OCH ANSVAR

Simundervisning ingår i läroplanen och är en förutsättning för godkänt betyg i idrott och hälsa i årskurs 6. Trots detta indikerar undersökningen brister i skolans genomförande och uppföljning:

- **44 procent** uppger att deras barn inte fått extra simundervisning trots att de inte nått målen i årskurs 6
- **32 procent** anser att simundervisningen i grundskolan varit otillräcklig
- **26 procent** upplever tillgången till skolans simundervisning som dålig eller mycket dålig

Resultaten tyder på att ansvaret i praktiken ofta förskjutits från skolan till vårdnadshavare. Hela 62 procent uppger att deras barn lärt sig simmai utanför skolans verksamhet, vilket innebär att familjens resurser och engagemang får en avgörande betydelse.

– Att barn ska lära sig simma i skolan borde vara lika självklart som att de lär sig läsa och räkna. Skolan måste ha en tydlig plan för att säkerställa att alla elever når målen, betonar Erika Meeker.

FÖRENINGSLIVET GÖR SKILLNAD

- Men når inte alla

Föreningslivet spelar en avgörande roll i arbetet med att öka simkunnigheten i Sverige. Svensk Simidrotts föreningar undervisar årligen **cirka 100 000 barn** och bedriver simundervisning i de flesta kommuner runt om i landet. Genom stöd från Myndigheten för civilt försvar, Majblomman och Kronprinsessan Margaretas Minnesfond samt samarbeten med Mamma United har vi kunnat minska ekonomiska och sociala hinder för deltagande. Därigenom har hundratals barn fått möjlighet att delta i kostnadsfri simskola och fler kvinnor nåtts av insatser som främjar simkunnighet och vattensäkerhet.

– Våra föreningar har både kompetensen och engagemanget, men de kan inte bära ansvaret ensamma. När skola, föreningsliv och samhälle samverkar kan vi på riktigt göra skillnad, säger Pia Zätterström.

Trots dessa viktiga insatser kvarstår betydande utmaningar. Begränsad tillgång till bassängtider, platsbrist och ekonomiska hinder bidrar till att möjligheterna att delta i simundervisning varierar kraftigt mellan olika grupper av barn.

För att möta utvecklingen har Svensk Simidrott initierat Simkunnighetslyftet - en nationell satsning med särskilt fokus på områden med stort utanförskap. Regeringen har avsatt medel för perioden 2026–2028, vilket möjliggör för simföreningar att söka stöd för lokala insatser där behoven är som störst.

ALLVARLIGA KONSEKVENSER FÖR LIV OCH HÄLSA

Simkunnighet är i grunden en fråga om liv och säkerhet. **Under 2025 omkom 73 personer** i drunkning i Sverige, och juli samma år var en av de mest olycksdrabbade månaderna på flera år, med 31 dödsfall i hav, sjöar och pooler. Detta understryker vikten av att alla barn tidigt får tillgång till grundläggande simkunskaper.

Utöver de direkta säkerhetsriskerna är simkunnighet också viktig för folkhälsan. Bristande simkunnighet kan begränsa barns möjligheter till fysisk aktivitet, minska deras deltagande i sociala sammanhang och skapa otrygghet i miljöer nära vatten.

Samtidigt bidrar god simkunnighet till ett aktivt liv, ökad trygghet och större möjligheter att delta i fritidsaktiviteter och idrott. Simning är dessutom en tillgänglig och skonsam träningsform som främjar hälsa genom hela livet. Simkunnighet handlar därmed inte bara om att minska risker, utan också om att stärka livskvalitet och delaktighet.

EN UTVECKLING SOM KRÄVER SAMLADE INSATSER

Sammantaget visar rapporten att möjligheterna att bli simkunnig ser olika ut beroende på var barnet bor och vilka förutsättningar familjen har. Ekonomi, tillgång till undervisning och lokala resurser påverkar barns möjligheter att utveckla en livsviktig färdighet.

VÄGEN FRAMÅT

För att vända utvecklingen krävs både ett tydligare ansvarstagande från skola och huvudmän, och en stärkt samverkan mellan skola, kommuner och idrottsrörelsen.

Simföreningar runt om i landet besitter stor kompetens och erfarenhet av simundervisning. Genom långsiktiga samarbeten kan fler barn få tillgång till kvalitativ undervisning, oavsett bakgrund eller bostadsort.

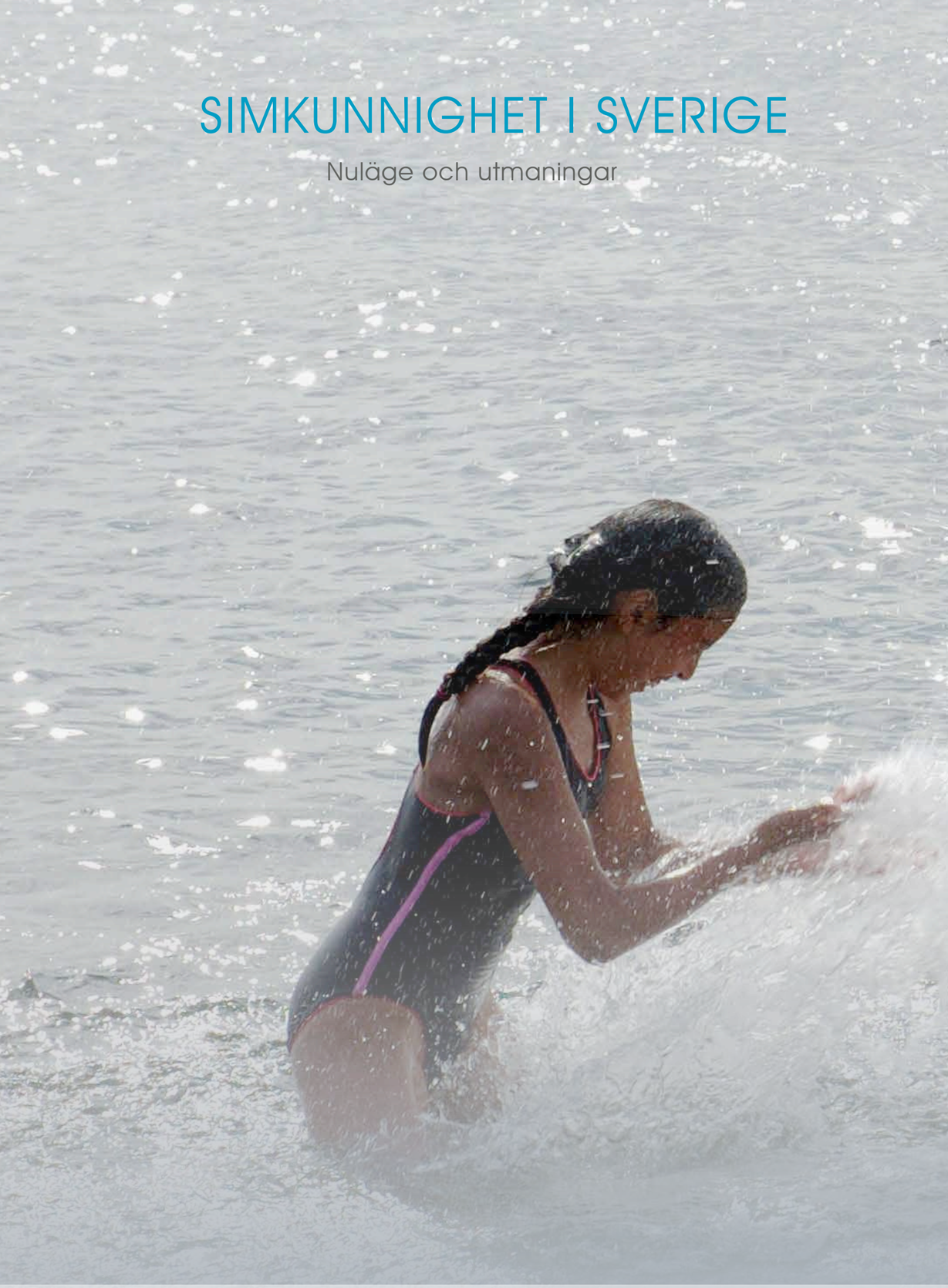
Samtidigt behövs bättre uppföljning av elever som inte når målen, riktade stödinsatser och ökad tillgång till undervisning och anläggningar. För att stärka simkunnigheten krävs samordnade och långsiktiga insatser:

- **Fler tillgängliga bassängtider**
- **Utbyggnad och utveckling av simanläggningar**
- **Ökat samarbete mellan skola och föreningsliv**
- **Riktade insatser där behovet är störst**

– Ingen enskild aktör kan lösa det här ensam. Men tillsammans kan vi se till att nästa generation lämnar grundskolan med den simkunnighet de har rätt till, oavsett var de bor eller vilka förutsättningar de växer upp med, avslutar ordförande Pia Zätterström.

SIMKUNNIGHET I SVERIGE

Nuläge och utmaningar

Simkunnighet

86%

av barn är simkuniga
→ 3 elever i varje klass inte kan simma

En växande jämlikhetsfråga

26%

får inte plats i simskola

11%

avstår på grund av kostnad

Uppföljningen kan stärkas

86%

får simundervisning i skolan

19%

uppger att skolan inte har följt upp barnets simkunnighet efter årskurs 6

Ansvar flyttas till familjen

62%

lär sig simma utanför skolans verksamhet

Skolan räcker inte till

32%

upplever undervisningen som otillräcklig

44%

får ingen extra simundervisning

Avgörande ålder

6-9 år

är när de flesta lär sig simma
→missas detta ökar risken att inte bli simkunnig

För att vända utvecklingen behövs samverkan mellan skola, kommun och föreningsliv.

FÖR YTTERLIGARE INFORMATION, VÄNLIGEN KONTAKTA → ERIKA MEEKER, VERKSAMHETSUTVECKLARE SIMKUNNIGHET → ERIKA.MEEKER@SVENSKSIMIDROTT.SE → 010-476 53 16

c/o Bauhaus Sickla,
Sickla Allé 2–4,
131 65 Nacka
svensksimidrott.se

SVENSK SIMIDROTT

Foto: Lennart Månsson/Bildbyrån, Maxim Thore/Bildbyrån och Svensk Simidrott